

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1977-1978

10 MEI 1978

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk

AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heren H. ADRIAENSENS, A. DE BEUL, K. POMA,
en G. VERHAEGEN op de tekst aangenomen door de Commissie (*)

Artikel 1

A. Het eerste lid van dit artikel laten voorafgaan van de aanduiding „§ 1”.

B. In het tweede lid, op de vierde regel na de woorden „en audio-visuele materialen” de volgende woorden invoegen: „en de uitbreidingsactiviteiten”.

VERANTWOORDING

Ook de uitbreidingsactiviteiten moeten aangepast zijn aan de veelheid van behoeften, waaraan een openbare bibliotheek moet voldoen.

C. In fine van dit artikel een „§ 2” toevoegen, die luidt als volgt :

„§ 2. De openbare bibliotheken opgericht door de overheid en de raden en comité's voorzien in dit decreet vallen onder de toepassing van de bepalingen van de wet van 16 juli 1973, waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en van het decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact”.

Zie :

15 (B.Z. 1977):
— Nr. 1: Ontwerp van decreet (omslag)

(*) Cf. Stuk 14 (B.Z. 1974) :
— Nr. 6 : Verslag

VERANTWOORDING

De openbare bibliotheken die opgericht zijn door de overheid vallen uiteraard onder de toepassing van het Cultuurpact, zoals ook de overleg- en adviesraden en comité's die voorzien zijn in het decreet.

D. In fine van dit artikel een „§ 3” toevoegen, die luidt als volgt :

„§ 3. Aan de krachtens een decreet erkende organisaties voor lectuurbegeleiding wordt een werking in de erkende openbare bibliotheken gewaarborgd. Intussen wordt de werking in de erkende openbare bibliotheken gewaarborgd aan de organisaties die erkend zijn op basis van het koninklijk besluit van 18 februari 1974 houdende de rijkssubsidieregeling van de nederlandstalige organisaties ter bevordering van de openbare lectuur- en bibliotheekvoorziening”.

VERANTWOORDING

Dit amendement wil enerzijds een normale werking van de begeleidingsfederaties in de openbare bibliotheken zelf waarborgen. Anderzijds moeten deze organisaties voor lectuurbegeleiding zich verder kunnen uitbouwen.

Naar analogie met de regeling voor het sociaal-cultureel vormingswerk kan hiervoor ofwel het koninklijk besluit van 18 februari 1974 houdende de **rijkssubsidieregeling** van de nederlandstalige organisaties ter bevordering van de openbare lectuur- en bibliotheekvoorziening, worden omgevormd en uitgewerkt tot een decreet, ofwel het decreet van 4 juli 1975 houdende de rijkssubsidieregeling van het nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband worden gebruikt, ofwel kunnen los van de uitbouw van de organisaties van lectuurbegeleiding deze wettelijke regelingen door een aangepast decreet worden voorzien.

Art. 2

A. 1°. Op de derde regel van § 1 na de woorden „centrale openbare bibliotheken” het woord „en” invoegen, en de woorden „en gewestelijke bibliotheekcentrales” weglaten.

2°. Op de laatste regel van § 1 vóór het woord „afdelingen” het woord „hoofdbibliotheken” invoegen.

VERANTWOORDING

In de nieuwe openbare bibliotheekstructuur worden de gewestelijke bibliotheekcentrales niet meer voorzien. In een openbare bibliotheek kan een onderscheid worden gemaakt tussen hoofdbibliotheken, afdelingen, filialen en uitleenposten.

B. In de tekst van punt 1 en punt 2 de volgende woorden weglaten :

„hetzij door een agglomeratie of federatie van gemeenten”.

VERANTWOORDING

Deze tekstaanpassing is het gevolg van een **gewijzigde** juridische situatie.

C. De tekst van de eerste twee leden van punt 4 weglaten.

VERANTWOORDING

Dit amendement is het gevolg van de amendering van het eerste lid van deze § 1.

Art. 3

A. In de tekst van § 1 de volgende woorden weglaten :
„, de agglomeraties en federaties van gemeenten”.

VERANTWOORDING

Zie hoger.

B. In de tekst van § 1, op de vijfde regel na het woord „en” de volgende woorden toevoegen :
„in het raam van de artikelen 2 en 14 van dit decreet”.

VERANTWOORDING

De mogelijkheden van erkenning door de Staat voor openbare bibliotheken die opgericht zijn door privaatrechtelijke verenigingen en instellingen zijn begrensd. Deze begrenzing ligt vervat in de bepalingen van de artikelen 2 en 14.

C. De tekst van § 2 weglaten.

VERANTWOORDING

Vermits na de inwerkingtreding van dit decreet geen nieuwe openbare bibliotheken door een privaatrechtelijke vereniging of instelling kunnen worden opgericht, en iedere gemeente binnen de drie jaar over een erkende gemeentelijke openbare bibliotheek moet beschikken, vervalt de betekenis van deze §2.

Art. 4

A. Aan § 1 een nieuw punt 12 toevoegen, dat luidt als volgt :

„De in artikel 1 §3, vermelde organisaties voor lectuurbegeleiding toelaten hun activiteiten uit te oefenen”.

VERANTWOORDING

De openbare bibliotheken zijn verplicht, om erkend te worden, de erkende organisaties voor lectuurbegeleiding toe te laten hun activiteiten uit te oefenen.

B. Op de eerste regel van het tweede lid van § 2 het woord „Speciale” weglaten.

VERANTWOORDING

Het spreekt voor zich dat de hier opgelegde verplichtingen zich niet kunnen beperken tot de Speciale Openbare Bibliotheken alleen, maar gelden voor alle openbare bibliotheken.

Art. 5

A. 1° Het eerste lid wordt § 1, punt 1.

2° Aan deze § 1, punten 2 en 3 toevoegen, die luiden als volgt :

„2. Binnen de drie jaar na het in werking treden van dit decreet moet elke gemeente beschikken over een krachtens dit decreet erkende gemeentelijke openbare bibliotheek.

3. De Koning kan een gemeente van minder dan 5.000 inwoners toelaten zich te verenigen met een aangrenzende gemeente voor het oprichten en organiseren van een erkende gemeentelijk openbare bibliotheek, als er geen erkende openbare bibliotheek op haar grondgebied bestaat”.

VERANTWOORDING

Binnen de drie jaar na het van kracht worden van het decreet moet elke gemeente beschikken over een erkende gemeentelijke openbare bibliotheek. Voor kleinere gemeenten met minder dan 5 000 inwoners wordt de mogelijkheid voorzien, dat zij hun verplichting nakomen in samenwerking met een aangrenzende gemeente.

B. Het tweede en volgende lid van dit artikel worden § 2.

Art. 6

In de tekst van dit artikel de volgende woorden weglaten :

„agglomeraties en federaties van gemeenten”.

Art. 7

A. In de tekst van punt 2 van § 1 de volgende woorden weglaten :

„van agglomeraties en federaties van gemeenten,”

B. Op de eerste regel van punt 3 van § 1 de woorden „ten minste” weglaten.

C. In fine van punt 3 van § 1 de volgende woorden toevoegen :

„, , filialen en uitleenposten”.

VERANTWOORDING

Zie hoger.

D. punt 3 van § 2 weglaten.

VERANTWOORDING

De percentages voor de bouw- en de ~~uitrustingstoelagen~~ zijn reeds vermeld in § 1.

Art. 9

A. § 2 van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Gezien de amendering van artikel 5, verliest deze § haar betekenis.

B. 1° De aanduiding „§ 3” wordt „§ 2”.

2° Op de eerste regel van § 2 het woord „gemeenten” vervangen door „gemeente”.

3° In § 2, eerste lid, vanaf de zesde regel, na de woorden „worden vertegenwoordigd” de volgende woorden weglaten : „overeenkomstig de bepalingen” tot en met „betreffende het Cultuurpact”.

VERANTWOORDING

Tekstaanpassing als gevolg van het amendement, betreffende § 2 van artikel 1.

4. In fine van de nieuwe § 2 de volgende woorden toevoegen :

„in één plaatselijke openbare bibliotheekstructuur. Het niet naleven van deze modaliteiten van verplichte samenwerking kan, gelet op het advies van het bevoegd provinciale coördinatiecomité, zoals bedoeld in artikel 12 van dit decreet het intrekken van de staatssubsidies aan de betrokken erkende openbare bibliotheken voor gevolg hebben”.

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat de erkende openbare bibliotheken kaderen in één plaatselijke openbare **bibliotheekstructuur**, en onderling samenwerken met het oog op een doelmatige plaatselijke dienstverlening.

Flagrante tekortkoming van samenwerking kunnen het advies gehoord van het betrokken provinciale coördinatiecomité, gehele of gedeeltelijke intrekking van de staatssubsidies voor de betrokken bibliotheken voor gevolg hebben.

Art. 10

In de tekst van § 1 de woorden „de agglomeraties en federaties van gemeenten” vervangen door „de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse agglomeratie”.

VERANTWOORDING

De toevoeging van de N.C.C. is een logische aanvulling van de tekst van deze §.

Art. 12

In fine van dit artikel na de woorden „onder de erkende Centrale Openbare Bibliotheken” het woord „en” invoegen, en de volgende woorden weglaten :

„en de erkende Gewestelijke Bibliotheekcentrales”.

VERANTWOORDING

Zie hoger.

Art. 13

A. De tekst van § 1 vervangen door wat volgt :

„§ 1. De wet van 17 oktober 1921 betreffende de openbare bibliotheken, gewijzigd bij de wetten van 19 juni 1947 en 7 juli 1969, blijft tot 31 december van het tiende jaar dat volgt op dat waarin dit decreet in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, van toepassing op de onder het stelsel van deze wet erkende openbare bibliotheken en hun personeel.

Er worden echter, na het in werking treden van dit decreet, bij toepassing van de wet van 17 oktober 1921, geen nieuwe erkenningen meer verleend”.

VERANTWOORDING

Voor de thans erkende openbare bibliotheken geldt als algemene regel een overgangperiode van 10 jaar. Zij hebben derhalve 10 jaar de tijd om zich aan te passen aan **de** nieuwe normen van het decreet. Uiteraard kan een openbare bibliotheek slechts onder één stelsel erkend en gesubsidieerd worden. Zodra een openbare bibliotheek beantwoordt aan de normen van het decreet stapt zij over van het stelsel van de wet van 17.10.1921 naar het ~~nale~~ stelsel.

Dit amendement maakt ook de tekst van de eerste alinea van § 1 van artikel 14 overbodig. Na het in werking treden van het decreet worden er geen nieuwe erkenningen meer verleend op basis van de wet van 17.10.1921.

B. De tekst van § 3 weglaten.

VERANTWOORDING

Gezien de amendering **van** artikel 5 en artikel 9 verliest deze § haar betekenis.

Art. 14

A. De tekst van § 1 vervangen door wat volgt :

„§ 1. Bij overgangsmaatregel kunnen de erkende aangenomen en vrije openbare bibliotheken als plaatselijke openbare bibliotheken erkend en gesubsidieerd worden bij toepassing van dit decreet gedurende de in artikel 13 § 1 vermelde periode van tien jaar, voor zover zij beantwoorden aan de normen van onderhavig decreet.

§ 2. Bij uitzonderingsmaatregel kunnen de in § 1 van dit artikel vermelde erkende plaatselijke openbare bibliotheken, na het verstrijken van de bedoelde tien jaar, erkend en gesubsidieerd blijven, als zij op 1 januari 1978 door het naleven van de voorwaarden voorzien in het koninklijk besluit van 27 september 1972 tot wijziging van artikel 17 § 1 van het koninklijk besluit van 19 oktober 1921, betreffende de inrichting van de dienst der openbare bibliotheken, werden aangezien als bibliotheek van groot belang. Deze erkende plaatselijke openbare bibliotheken mogen alleen werkzaam zijn in de gemeente waar zij zijn gevestigd.

§ 3. Bij uitzonderingsmaatregel kunnen de vrije openbare bibliotheken voor varenden, zieken en gehandicapten, die op 1 januari 1978 gesubsidieerd zijn, als speciale openbare bibliotheek erkend en gesubsidieerd worden bij toepassing van dit decreet, ook na het verstrijken van de in artikel 13 § 1 vermelde periode van 10 jaar, als zij beantwoorden aan de normen van onderhavig decreet”.

VERANTWOORDING

Tijdens de overgangperiode van 10 jaar worden alle erken- en openbare bibliotheken, ook de privaatrechtelijke, die beantwoorden aan de normen van het decreet, gesubsidieerd op basis van en zoals voorzien in het decreet. Na deze 10 jaar genieten deze openbare bibliotheken, zoals voorzien in § 1, niet meer van de subsidiëring van het decreet.

§ 2 maakt hierop een uitzondering. De gewijzigde tekst van § 1 maakt het tevens onmogelijk dat nog andere privaatrechtelijke openbare bibliotheken erkend en gesubsidieerd zouden worden op basis van het decreet.

Na de overgangperiode van 10 jaar kunnen een beperkt aantal erkende privaatrechtelijke openbare bibliotheken gesubsidieerd blijven door het decreet, namelijk deze die op 1 januari 1978 worden aangezien als bibliotheek van groot belang. De lijst van deze openbare bibliotheken zal als bijlage worden toegevoegd aan het verslag van de bespreking door de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium.

Het amendement waarborgt tevens de normale werking van de hier bedoelde openbare bibliotheken in het raam van de verplichte samenwerking, zoals is voorzien in artikel 9, § 2. Deze werking moet zich echter wel beperken tot de gemeente waarin zij zijn gevestigd. De toelagen die aan de erkende openbare bibliotheken dienen uitgekeerd op basis van de wet van 17 oktober 1921, blijven uitgekeerd voor elk werkjaar waarvoor de openbare bibliotheek niet wordt gesubsidieerd op basis van het decreet.

Een gelijkaardige uitzonderingsmaatregel wordt voorzien voor de vrije speciale openbare bibliotheken ~~die~~ momenteel gesubsidieerd zijn. Zij worden erkend on gesubsidieerd op basis van het decreet wanneer zij beantwoorden aan de gestelde normen. De lijst van deze bibliotheken zal eveneens als bijlage worden toegevoegd ana het verslag van de commissiebespreking.

B. De tekst van § 2 weglaten.

VERANTWOORDING

Gelet op de vorige amendementen wordt de formule van aannemingscontract niet meer weerhouden in het ~~decreet~~. Deze § verliest derhalve haar betekenis.

Het is wel duidelijk dat de bestaande aannemingscontracten, die krachtens de ~~wet~~ van 1921 afgesloten zijn, tijdens de overgangsperiode van 10 jaar behouden blijven, hetgeen in overeenstemming is met de nieuwe tekst van artikel 13 en van § 1 van dit artikel tenzij natuurlijk de aangenomen bibliotheek overgenomen wordt door de gemeente. De aannemingscontracten **blijven** desgevallend gelden tijdens de overgangsperiode van 10 jaar ook wanneer de gemeente beschikt over een erkende gemeentelijke openbare bibliotheek.

Art. 15 (nieuw)

Een nieuw artikel 15 toevoegen, dat luidt als volgt :

„De bij toepassing van de wet van 17 oktober 1921 of de bij toepassing van dit decreet erkende openbare bibliotheken, die zijn ingericht door privaatrechtelijke verenigingen en instellingen of door feitelijke verenigingen en private personen, moeten, als zij dat wensen, worden overgenomen door de gemeente waar zij gevestigd zijn.

De Koning bepaalt, gelet op het advies van de Hoge Raad voor de openbare bibliotheken, de modaliteiten tot overname en voorziet de nodige maatregelen betreffende het statuut van het personeel, de overname van de collecties en het bibliotheconomisch materiaal.

VERANTWOORDING

Een privaatrechtelijke erkende openbare bibliotheek kan niet verplicht worden zich te laten overnemen door de gemeente. Wel wordt de gemeente verplicht, ten laatste bij het verstrijken van de overgangsperiode, de betrokken bibliotheken, zo zij zulks wensen, over te nemen.

H. ADRIAENSENS
K. POMA
A. DE BEUL
G. VERHAEGEN
